

Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger

Fastsatt av utdanningsutvalget 23. mai 2017.
Revidert av utdanningsdirektøren oktober 2022. Gjelder fra 1. november 2022.

Dette dokumentet inneholder kriteriene som gjelder for akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger, basert på *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning* (studietilsynsforskriften), kapittel 1 og 2. Kriteriene skal også brukes ved revidering av akkreditering. I tillegg har universitetet, i tråd med NOKUTs føringer, fast satt egne kriterier som går ut over minstekravene i forskriften.

Dokumentet omfatter akkreditering og reakkreditering av studieprogram. Det er utarbeidet egne standarder for fellesgrader, etc.

I dette dokumentet benyttes betegnelse studie, studietilbud og studieprogram. Betegnelsen studietilbud gjelder akkrediterte studier og omfatter både studieprogram som fører fram til en grad, og kortere studier som årsheter, videreutdanning og emner som ikke er en del av et studieprogram. (Jfr. [Studietilsynsforskriften og merknader](#) til Kapittel 2.)¹

Betegnelsen studieprogram brukes for studietilbud som består av flere emner.

---

¹ Dette dokumentet har tatt inn teksten fra studietilsynsforskriften kapittel 2. Denne er markert med uthevet skrift. Undertekstene til hvert punkt i forskriften er hentet fra merknadene til forskriften, fra forarbeidet til revisjon av forskriften og fra NOKUTs veiledninger til søknad om akkreditering av studier. I følge NOKUT angir forskriften minstekrav til studier. Institusjonene er oppfordret til å stille høyere kvalitetskrav i sine egne retningslinjer. I dette dokumentet er UiS sine tilleggskrav også ført inn i samsvar med ny Strategi for 2017 – 2020.

1 Forutsetninger for akkreditering (studietilsynsforskriften § 2-1)

1.1 Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Dette er en oversikt over de mest aktuelle forskriftene. Søkeren har selv et ansvar for å sette seg inn i relevant regelverk, og sikre at dette er oppfylt i studiet.

Nasjonale forskrifter:

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)

Forskrift om opptak til høyere utdanning (gjelder for opptak til grunnutdanning)

Forskrift om krav til mastergrad

Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Lokale forskrifter:

Forskrift for graden bachelor ved Universitetet i Stavanger

Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Stavanger

Rammeplaner:

Dersom studiet er underlagt rammeplan gitt i forskrift av Kunnskapsdepartementet, må søknaden vise hvilke fag/emner i studiet som tilsvarer de enkelte enhetene (fag/emner) i rammeplanen. Noen rammeplaner har krav om praksis i studiet. Dersom dette er tilfelle, må det vises hvordan praksis i studiet oppfyller kravene i rammeplanen.

Fullstendig oversikt over forskrifter og retningslinjer finnes på ansattssidene.

1.2 Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling.

Dette skal gå fram av søknaden og studieplanen.

2 Krav til studietilbudet (studietilsynsforskriften § 2-2)

2.1 Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) inneholder generelle læringsutbyttebeskrivelser. Alle studier skal ha program- og fagspesifikke læringsutbyttebeskrivelser i samsvar med NKR, utarbeidet av fagmiljøet. Deskriptorer og nivå (bachelor- master eller ph.d.) skal samsvare med NKR. Studiets faglige profil skal framgå.

Studieprogrammet skal ha en overordnet læringsutbyttebeskrivelse. Dette innebærer at eventuelle spesialiseringer eller studieretninger må gi det samme læringsutbyttet. Dersom dette ikke er mulig, må det søkes om separate akkrediteringer.

Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger. Fastsatt av utdanningsutvalget 23. mai 2017. Revidert av utdanningsdirektøren oktober 2022. Gjelder fra 1. november 2022.

Læringsutbyttebeskrivelser som på programnivå ikke er utformet i kategoriene «kunnskap», «ferdigheter» og «generell kompetanse» som i NKR, vil ikke bli godkjent. Det samme gjelder tilnærmede kopier av NKR.

Hvis studiet er påbygning eller spesialisering som fører fram til en grad, må læringsutbyttet for både spesialiseringen det søkes akkreditering for og studiet som helhet komme fram.

Det skal også utarbeides læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå. Det kan vurderes om alle tre kategoriene fra NKR skal finnes på hvert emne. Det totale læringsutbyttet for studiet skal oppnås gjennom emnene, slik at de ulike emnene må ses i sammenheng med hele studieplanen. Sammenhengen mellom læringsutbytte på studieprogramnivå og læringsutbytte på emnenivå kan gjerne illustreres ved en tabell som eksemplet i mal for studieplan viser.

Læringsutbyttet kandidatene tar med seg ut fra studiet, må være beskrevet konkret nok til at studentene og arbeidslivet kan bruke det til å kommunisere om kompetanse. Samtidig må læringsutbyttet være fleksibelt nok til at det ikke fremstår som lite relevant for et arbeidsliv som stadig er i utvikling.

Utdanningene ved UiS skal forberede og utruste studentene til å møte problemstillinger knyttet til internasjonalisering og globalisering (se pkt 2.7 og 2.8). Ifølge Strategi 2030 skal UiS være kjennetegnet av bærekraftig omstilling, og innovasjon, entreprenørskap og bærekraft skal integreres i studieprogrammene (Handlingsplan 2022 – 2025). Læringsutbyttet må gjenspeile disse kompetansene, gjerne på en slik måte at det kommer fram en sammenheng mellom faglige og internasjonale problemstillinger.

Utdanninger som er underlagt forskrift om rammeplan, må forholde seg til de læringsutbyttebeskrivelsene som er fastsatt i rammeplanen. Universitetet kan likevel gi studiet en egen profil i formuleringen av læringsutbyttet. Dette kan vises som et tillegg i læringsutbyttet utover det som er gitt i rammeplanen.

Studiet skal ha et navn som er dekkende for studiets faglige innhold, og som viser studiets nivå. Navnet skal kommunisere med studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Studiet skal ha et norsk og et engelsk navn, uavhengig av hvilket språk studiet tilbys på. Navnet på graden som fullført og bestått studium fører fram til skal oppgis. Universitetet kan kun gi norske grader (se *Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler*). Gradsnavnet kan oversettes til engelsk, men det må da angis at dette tilsvarer det norske gradsnavnet.

2.2 Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

Studiet skal være oppdatert innenfor ny og relevant forskning og profesjons-, arbeids- og/eller samfunnsliv. Når det gjelder relevans for arbeidsliv, kan avtaler eller kontakter med aktuelle avtakerbedrifter, og annen samhandling med arbeids- og/eller samfunnsliv brukes i redegjørelsen for å understøtte at studiet er relevant for arbeidslivet.

Søknaden skal også beskrive hvordan studiet gir grunnlag for opptak til videre studier.

2.3 Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.

Arbeidsomfang for studiet skal ifølge ECTS være mellom 1500 og 1800 arbeidstimer per studieår, dvs at ett studiepoeng tilsvarer mellom 25 og 30 arbeidstimer. Et studieår er ifølge uh-loven normalt ti måneder.

Kravet kan være en god norm for planlegging av undervisnings- og læringsarbeidet i studiet. Forholdet mellom læringsaktiviteter, selvstudium og eksamensforberedelser må synliggjøres.

2.4 Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Oppbygningen skal vise alle studiets deler og progresjon fra semester til semester. Søknaden må inneholde en oversikt over de ulike emnene og hvor de er plassert i studieløpet. Oversikten skal vise hvilke emner som er obligatoriske og eventuelt hvilke emner som er valgfrie.

Oversikten skal også vise når i studiet utveksling kan foregå. Se pkt. 2.8.

2.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Arbeidsformene beskrives nærmere i emneplanene. Valg av undervisnings-, lærings- og vurderingsformer må kunne begrunnes i pedagogisk tenkning. Bruk av digitale verktøy og campusbaserte læringsmøter i undervisningen beskrives. Der det er relevant, skal studiets arbeidsformer involvere studentene i innovasjonsprosesser tilpasset fagets egenart.

For studier som tilbys både stedbasert og nettbasert, skal det redegjøres for alle variantene.

Eksamensordningene er beskrevet i [Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Stavanger](#).

Eksamensordningene beskrives i de enkelte emnene. Det bør etterstrebes variasjon.

2.6 Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Det skal beskrives hvordan fagmiljøets forskning er koblet opp til sentrale deler av studiet. Det skal også beskrives hvordan studentene vil møte forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og hvordan studentaktiv forskning inngår i studiet.

2.7 Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Kravet til internasjonalisering handler om at studentene skal bli eksponerte for, få erfaringer med og læring om interkulturelle og globale problemstillinger, som igjen skal gi et læringsutbytte på dette feltet. Internasjonalt samarbeid og internasjonale perspektiver er nødvendig for å håndtere globale samfunnsutfordringer knyttet til klima, teknologi, demografi og demokrati. Samtidig belyser det

bredere utenrikspolitiske, utviklingspolitiske og næringspolitiske problemstillinger gjennom både nettverk, kunnskap og kompetanser.

Internasjonalisering i studiet kan ta ulike former (listen er ikke uttømmende):

- Emner med tverrkulturelt og komparativt innhold
- Internasjonalt innhold i pensum
- Ansattmobilitet og gjesteforelesere
- Digital undervisning/blandet mobilitet i samarbeid med internasjonale samarbeidspartnere
- Attraktivt emnetilbud for innreisende utvekslingsstudenter, undervist på engelsk
- Internasjonalt læringsmiljø gjennom planlagt samhandling mellom norske og internasjonale studenter, inkludert studenter på studiet som har vært på utvekslingsopphold i utlandet
- Internasjonal studentutveksling (se pkt 2.8).

Studiets egenart vil være avgjørende for hva som er mest aktuelt for det enkelte studieprogrammet. Ordningene for internasjonalisering skal være relevante for studiets nivå, omfang og egenart, og skal beskrives.

2.8 Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Ordninger for studentutveksling innebærer et tilbud for de studentene som ønsker å ta deler av studiet i utlandet. Tilbudet om utveksling skal normalt være på ett semester (minimum tre måneder). For EVU-studier og deltidstudier kan tremånederskravet fravikes og utvekslingskravet oppfylles for eksempel ved kortere studieturer. UiS har som ambisjon på sikt at flere studieprogram skal innføre en ordning hvor studenten selv må melde seg av et utenlandsopphold, såkalt aktiv avmelding.

For kortere studier skal det finnes ordninger for internasjonalisering, men det kreves ikke utvekslingsavtaler. For gradsstudier skal det finnes ordninger for både studentutveksling og internasjonalisering.

Når det gjelder studentutveksling, skal det framgå at studiet er omfattet av tydelige ordninger for utveksling, og hvordan studentene er tenkt informert om disse. Alle gradsstudier skal ha:

- Minst ett spesifisert mobilitetsvindu som er tilrettelagt for utveksling. Semester med valgerner/frie studiepoeng anbefales. Dersom det ikke er mulig, må man finne erstatning for obligatoriske emner hos samarbeidspartnere i utlandet.
- Signerte og kvalitetssikrede utvekslingsavtaler dimensjonert for at minimum 20 % av studentene kan reise ut i mobilitetsvinduet. Det skal være flere valgmuligheter (én avtale er ikke nok). Avtalene skal være varierte med tanke på geografi, stipendmuligheter og kostnadsnivå. Utvekslingsavtalene skal være initierte eller inngått og anbefalt av fagmiljøet, og gjenspeile et internasjonalt orientert og aktivt fagmiljø.
- Anbefalte utvekslingspakker og en god prosess for veiledning rundt emnevalg/praksis plass for å kvalitetssikre studietilbudet. Behovet er avhengig av typen mobilitetsvindu i studiet (obligatoriske eller valgfrie emner).
- Tilstrekkelige administrative ressurser for veiledning, godkjenning og generell kvalitetssikring av ordningen for utveksling.

Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger. Fastsatt av utdanningsutvalget 23. mai 2017.
Revidert av utdanningsdirektøren oktober 2022. Gjelder fra 1. november 2022.

Ordningene for studentutveksling skal være relevante for studiets nivå, omfang og egenart, og skal beskrives.

I tillegg kan andre relevante og supplerende utvekslingsmuligheter beskrives, slik som tilbud om kortere studieturer, digital utveksling, blandet mobilitet, dvs en kombinasjon av digital samhandling og kortere fysiske mobilitetsopphold, kortere praksisopphold i utlandet, utenlandsopphold under oppgaveskriving etc.

Det forventes at fagmiljøet så langt som mulig benytter eksisterende forskningssamarbeid til å inngå nye, kvalitetssikrede og tilrettelagte avtaler om studentutveksling. I disse avtalene bør studentmobilitet bli koblet på forskernes internasjonale prosjekt og nettverk.

2.9 For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

Dersom det skal være praksis i studiet, skal praksisavtale legges ved. Dersom det ikke er inngått konkret praksisavtale med ekstern aktør, skal mal for slik avtale samt inngått intensjonsavtale om samarbeid legges ved. Avtalen skal regulere den faglige gjennomføringen av praksis. Den må inneholde beskrivelse av krav til eksterne praksisveilederes kompetanse og kapasitet, regulere tiltak for oppfølging av studentene, samt vise institusjonens og praksisstedets ansvar og retningslinjer for kvalitetssikring.

3 Krav til fagmiljø (studietilsynsforskriften § 2-3)

3.1 Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Fagmiljøet tilknyttet studiet omfatter personer som direkte og regelmessig gir bidrag til utviklingen, organiseringen og gjennomføringen av studiet. Presiseringen er ment å inkludere personer med ulike typer bidrag inn i studiet i tillegg til undervisning, veiledning eller annen tilrettelegging for læring. Dette kan for eksempel være laboratoriearbeid, forskning, utviklingsarbeid, erfaringsoverføring fra praksisfeltet, praktisk undervisning, pedagogisk og faglig utnyttelse av digital teknologi, innovasjon og samarbeid med arbeids- og næringsliv.

Størrelsen på fagmiljøet må være tilpasset antall studenter, og undervisningen og veiledningen i studiet.

For studier i første syklus skal eventuelle stipendiaters tidsbruk til undervisning og veiledning av studenter i årsverk, regnes med i fagmiljøets størrelse. Stipendiatenes forskningsbidrag skal ikke regnes med i fagmiljøets størrelse.

Kompetanseprofilen til fagmiljøet som er nødvendig for studiet, skal gjøres rede for i søknaden i vedlegg 5 Fagmiljøets planlagte faglige bidrag i studiet.

3.2 Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse

Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger. Fastsatt av utdanningsutvalget 23. mai 2017. Revidert av utdanningsdirektøren oktober 2022. Gjelder fra 1. november 2022.

Utdanningsfaglig kompetanse omfatter universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse, og i tillegg evnen til å tilrettelegge et vitenskapsområde/kunstfaglig område på riktig nivå og med relevant profil inn i et studium. Se Nasjonale veiledende retningslinjer for universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse, og universitetets egne kriterier for pedagogisk basiskompetanse.

Utdanningsfaglig kompetanse inkluderer også kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring.

3.3 Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Studiets ledelse må legges så nær gjennomføringen av studiet som mulig, slik at studentene kan erfare at studiet blir ledet. Studiets ledelse skal ha både vitenskapelig, utdanningsfaglig og administrativ kompetanse. Ordning for studiets ledelse er fastsatt i egen instruks.

3.4 Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.

b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

3.5 Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

3.6 Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

3.7 For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

4 Særskilt bestemmelse om fagmiljø

Kravet til hovedstilling i § 2-3 (4) første punktum kan fravikes for studietilbud med omfang på 30 studiepoeng eller mindre dersom det gis i samarbeid med eksterne miljøer som driver forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid eller faglig utviklingsarbeid på nivå med institusjonens eget fagmiljø. Institusjonen må ha et eget fagmiljø innenfor studietilbudets fagområde eller i tilstøtende fagområde og ha et helhetlig ansvar for studietilbudet.

Dette gjelder pkt 3.4 i dette dokumentet.

5 Utfyllende bestemmelser for fellesgrader

5.1 Det skal framgå tydelig hvilke deler av fellesgraden de ulike samarbeidende institusjonene har ansvaret for, og det skal foreligge tilfredsstillende rutiner for utvikling og kvalitetssikring av fellesgraden som helhet.

5.2 Delene fellesgraden består av, skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbyttet for fellesgraden.

5.3 Ved akkreditering av en internasjonal fellesgrad skal deler som tilbys av institusjoner underlagt lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, tilfredsstillende standarder og kriterier for akkreditering av studietilbud i § 2-1 til § 2-4 i denne forskrift.

6 Særskilte bestemmelser for deltakelse i institusjonsovergripende kunstnerisk stipendiatprogram

6.1 Det skal foreligge et reglement for deltakelse i programmet. Deltakelse i programmet, roller og ansvar for deltakende institusjon skal være klart beskrevet.

6.2 Institusjonens og stipendiatenes rettigheter og plikter skal være beskrevet i særskilt avtaleformular.

6.3 Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal være tilpasset den undervisning og veiledning og det kunstneriske utviklingsarbeid som må utføres for å sikre og videreutvikle kvaliteten i programmet.

6.4 Institusjonen skal drive et aktivt og relevant kunstnerisk utviklingsarbeid med god bredde på høyt internasjonalt nivå knyttet til deltakelsen i programmet.

6.5 Institusjonen skal vise hvordan stipendiatenes deltakelse i programmet integreres i eget fagmiljø og fagutvikling.

Akkreditering av studier ved Universitetet i Stavanger. Fastsatt av utdanningsutvalget 23. mai 2017.
Revidert av utdanningsdirektøren oktober 2022. Gjelder fra 1. november 2022.

6.6 Institusjonen skal delta aktivt i den obligatoriske fellesdelen av programmet.

6.7 Institusjonen skal kunne tilby stipendiatene sine nødvendige obligatoriske og valgfrie kurs innenfor sin egen spesialisering.